

Stora torget i Vimmerby

Stora torget, Fornl.nr 313, Vimmerby, Vimmerby kommun, Småland
Arkeologisk förundersökning, 1993

Mats Blohmé/Sandra Lundholm

Rapport November 2006
Kalmar läns museum

Nationella rapportprojektet 2006

RAPPORT

Datum 2006-11-30
KLM obj nr 93/27
KLM dnr -
Lst dnr -

Landskap: Småland
Kommun: Vimmerby
Socken: Vimmerby
Fastighet: Vimmerby torg.
Fornl. nr: 313

Arkeologisk förundersökning utförd 1993-04-27 av Mats Blohmé

Ekonomiskt kartblad 6G 8a Vimmerby bifogas

X 6393459

Y 1502965

Z + 122,7 möh

Uppdragsgivare:

Dokumentation

Fynd, KLM nummerserie: KLM 39776

Situationsplan, skala: 1:400 bifogas

Plan, 1 st skala: 1:20 bifogas

Profil, 1 st skala: 1:20 bifogas

Resultat publicerat i:

Inledning:

1993 skulle träd planteras i stora torget vid mellan Storgatan och Sevedegatan i Vimmerby. Vid planteringen påträffades rester av brända plankor i en grop för ett av träden. Detta anmäldes till länsmuseet som gjorde en undersökning av den berörda fornlämningen. Platsen ligger ovanpå Vimmerbys medeltida stadskärna med medeltida kulturlager. Utbredningen för den medeltida staden är okänd och den nuvarande begränsningen för fornlämningen bygger på Ljunggrens karta från 1710. Vimmerby har utsatts för bränder vid ett flertal tillfällen från 1454 till 1821. En del av bebyggelsen som uppfördes efter en brand vid 1683 vid Storgatan finns fortfarande bevarad även om den har byggts på och ändrats till viss del. Stora torget verkar av allt att döma ha haft samma plats sen 1648, men kan ha utökats och omdisponerats. Eftersom Stora torget har behållit sin ursprungliga plats sen mitten av 1600-talet har denna yta inte exploaterats på samma sätt som de omkringliggande ytorna i stadskärnan. De lager som ligger under stora torget borde därmed vara rester av Vimmerbys bebyggelse som är tidigare än 1600-tal.

Vimmerbys centrum ligger på en grusås som fortfarande går att urskilja i stadsbilden där kyrkan ligger på den högsta punkten. Även torget ligger relativt högt och Storgatan ligger i åsens riktning svagt sluttande nedåt mot väster.

Undersökningsresultat:

Undersökningen av ytan bestod i att dokumentera och avgöra vad som hade skadats vid planteringen av träden. Det som påträffades var fynd av keramik som daterades till 1600-1700-tal, samt brända träplankor. Dessa har tolkats som möjliga rester av ett källargolv.

Ritningsbeskrivning 1: Sektion mot V.

En sektion ritades grop 2. Sektionen var 0,4 m långt och överst i gropen låg en betongplatta. Under detta fanns lager av sand och grus. Under detta påträffades ett 0,1 m tjockt lager av kullerstensbeläggning ungefär 0,62 m under ytan. Under kullerstenarna framkom ett 0,1 m tjockt lager av mörkbrun kraftigt humös siltig sand. Lagret låg 0,52 m under ytan. Under detta fortsatte ett 0,14 m tjockt lager av gulbrun siltig sand, 0,83 m under ytan. Efter detta påträffades ett 0,2 m tjockt lager av brun humös sand med lite kol samt med kolfläckar. Detta lager låg 0,98 m under ytan. De lager som förekommer från 1,18 m under ytan har tolkats vara källarfyllnad. Under 1,18 m började ett 0,47 m tjockt lager bestående av flammig gulbrun svagt humös sand. I lagret påträffades även ett fynd av keramik, fynd B. Under detta lager ungefär 1,64 m under ytan fortsatte ett 0,16 m tjockt lager av mörkbrun humös sand där fynd av flera keramikbitar påträffades, fynd A. 1,82 m under markytan fanns ett 0,06 m tjockt lager av gul lerig silt. Under detta vid 1,88 m påträffades ett 0,1 m tjockt lager av brun humös silt. Under detta lager låg resterna efter träplankor, ca 1,98 m under ytan (Även avbildat i plan). Ovanpå plankorna påträffades en keramikbit från ett grötfat. Under plankorna fortsatte ett 0,02 m tjockt lager av brun humös sand, ungefär 2 m under markytan. här påträffades även keramik. Vid 2,2 m under markytan fortsatte ett 0,04 m tjockt lager av vit sand. Under detta påträffades ett 0,04 m tjockt lager av brun humös sand ungefär 2,06 m under ytan. I botten av gropen påträffades grå siltig morän, 2,08 m från markytan. Lagrena i schakten har tolkats vara fyllnadsmassor i en möjlig källare. Plankorna är i så fall resterna efter källargolvet. Datering 1600-talets första hälft.